Reede, 13. november 2020

P9_TA(2020)0305

Kestliku Euroopa investeerimiskava – kuidas rahastada rohelist kokkulepet

Euroopa Parlamendi 13. novembri 2020. aasta resolutsioon kestliku Euroopa investeerimiskava kohta – kuidas rahastada rohelist kokkulepet (2020/2058(INI))

(2021/C 415/04)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni 14. jaanuari 2020. aasta teatist „Kestliku Euroopa investeerimiskava. Euroopa rohelise kokkuleppe investeerimiskava“ (COM(2020)0021),

— võttes arvesse komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatist „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019)0640) ja oma 15. jaanuari 2020. aasta resolutsiooni selle kohta ([1]),

— võttes arvesse komisjoni 2. mai 2018. aasta ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027 (COM(2018)0322), ja 28. mai 2020. aasta muudetud ettepanekut (COM(2020)0443) ning 28. mai 2020. aasta muudetud ettepanekut võtta vastu otsus Euroopa Liidu omavahendite süsteemi kohta (COM(2020)0445),

— võttes arvesse oma 14. novembri 2018. aasta vaheraportit mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 kohta – parlamendi seisukoht kokkuleppe saavutamiseks ([2]),

— võttes arvesse oma 10. oktoobri 2019. aasta resolutsiooni 2021.–2027. aasta finantsraamistiku ja omavahendite kohta: aeg täita kodanike ootused ([3]),

— võttes arvesse oma 15. mai 2020. aasta resolutsiooni järgmise mitmeaastase finantsraamistiku, omavahendite ja majanduse taastamise kava kohta ([4]),

— võttes arvesse kõrgetasemelise omavahendite töörühma 2016. aasta detsembri lõpparuannet ja soovitusi,

— võttes arvesse oma 16. septembri 2020. aasta seadusandlikku resolutsiooni nõukogu otsuse eelnõu kohta, mis käsitleb Euroopa Liidu omavahendite süsteemi ([5]),

— võttes arvesse komisjoni 27. mai 2020. aasta teatist „Euroopa võimalus: parandame vead ja teeme ettevalmistusi järgmise põlvkonna jaoks“ (COM(2020)0456) ja sellele lisatud seadusandlikke ettepanekuid,

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2018. aasta direktiivi (EL) 2018/410, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ, eesmärgiga hoogustada heitkoguste kulutõhusat vähendamist ja süsinikdioksiidiheite vähendamist toetavaid investeeringuid, ning otsust (EL) 2015/1814 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. oktoobri 2015. aasta otsust (EL) 2015/1814, mis käsitleb ELi kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi loomist ja toimimist ning millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ,

([1]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0005.
([2]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0449.
([3]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0032.
([4]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0124.
([5]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0220.

— võttes arvesse oma 18. detsembri 2019. aasta resolutsiooni õiglase maksustamise kohta globaalses digitaalmajanduses: BEPS 2.0 ([6]),

— võttes arvesse oma 17. aprilli 2020. aasta resolutsiooni ELi kooskõlastatud meetmete kohta võitluses COVID-19 pandeemia ja selle tagajärgede vastu ([7]),

— võttes arvesse kestliku rahanduse kõrgetasemelise eksperdirühma 31. jaanuari 2018. aasta lõpparuannet,

— võttes arvesse komisjoni 8. märtsi 2018. aasta teatist „Tegevuskava: Jätkusuutliku majanduskasvu rahastamine“ (COM(2018)0097),

— võttes arvesse oma 29. mai 2018. aasta resolutsiooni jätkusuutliku rahastamise kohta ([8]),

— võttes arvesse oma 23. juuli 2020. aasta resolutsiooni Euroopa Ülemkogu 17.–21. juuli 2020. aasta erakorralise kohtumise järelduste kohta ([9]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrust (EL) 2020/852 kestlike investeeringute hõlbustamise raamistiku kohta ja muutmismäärust (EU) 2019/2088, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrust (EL) 2019/2088 jätkusuutlikkust käsitleva teabe avalikustamise kohta finantsteenuste sektoris,

— võttes arvesse komisjoni kvartalipõhiseid Euroopa majandusprognoose,

— võttes arvesse ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni (UNFCCC), selle Kyoto protokolli ja Pariisi kokkulepet,

— võttes arvesse ÜRO toetatud vastutustundlike investeeringute põhimõtteid, vastutustundliku panganduse põhimõtteid ja jätkusuutliku kindlustuse põhimõtteid,

— võttes arvesse Euroopa sotsiaalõiguste sammast, rahvusvahelist inimõiguste koodeksit, Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) suuniseid rahvusvahelistele ettevõtjatele, ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtteid, ÜRO kestliku arengu eesmärke ja Rahvusvahelise Tööbüroo (ILO) tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste deklaratsiooni ning ILO kaheksat põhikonventsiooni,

— võttes arvesse Euroopa Keskpanga (EKP) põhikirja,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut (ELi toimimise leping),

— võttes arvesse eelarvekomisjoni ning majandus- ja rahanduskomisjoni ühisarutelusid vastavalt kodukorra artiklile 58,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 54,

— võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni, transpordi- ja turismikomisjoni, põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni ning kultuuri- ja hariduskomisjoni arvamusi,

— võttes arvesse eelarvekomisjoni ning majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A9-0198/2020),

A. arvestades, et kliimamuutustega kohanemiseks vajalikke investeeringuid ei ole veel hinnatud ja mitmeaastase finantsraamistiku kliimavaldkonna eraldistesse lisatud;

([6]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0102.
([7]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0054.
([8]) ELT C 76, 9.3.2020, lk 23.
([9]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0206.

Reede, 13. november 2020

B. arvestades, et 2050. aastaks kliimaneutraalsuse saavutamise püüdlused tugevdavad liidu majanduse konkurentsivõimet ja toovad kaasa kestlike, kvaliteetsete töökohtade ülekülluse;

C. arvestades, et valitsustevahelise kliimamuutuste rühma (IPCC) 2019. aasta eriaruandest ülemaailmse soojenemise kohta 1,5 °C võrra on selge, et seni võetud poliitikameetmetest ei piisa, et vältida kliima soojenemist rohkem kui 1,5 °C võrra, bioloogilise mitmekesisuse vähenemist ja biogeokeemiliste voogude häirimist;

D. arvestades, et ELi kliimaseadus paneb kindlalt paika ELi võetud kohustuse saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus ja selle eesmärgi saavutamiseks vajalikud ambitsioonikad vahe-eesmärgid;

E. arvestades, et praeguste 2030. aastaks seatud kliimaeesmärkide saavutamiseks on komisjoni hinnangul vaja ELi tasandil investeerida 240 miljardit eurot aastas ([10]), millele lisanduvad 130 miljardit eurot aastas keskkonnaeesmärkide jaoks, 192 miljardit eurot aastas sotsiaalse taristu jaoks ning 100 miljardit eurot aastas Euroopa laiema transporditaristu jaoks; arvestades, et kõik see tõstab vajaliku aastase investeeringutaseme vähemalt 662 miljardi euroni; arvestades, et need arvud põhinevad 2030. aastaks seatud eesmärgil vähendada kasvuhoonegaaside (KHG) heitkoguseid 40 % võrra; arvestades, et nüüd, kui parlament on nõustunud ambitsioonikamate eesmärkidega, saab investeeringute puudujääk olema veelgi suurem; arvestades, et investeeringute puudujäägi kõrvaldamiseks on hädavajalik koondada kõik olemasolevad vahendid;

F. arvestades, et Pariisi kokkuleppe artikli 2 lõige 1 nõuab tegutsemist, „viies rahastamisvood kooskõlla arenguteega, mis on suunatud vähese kasvuhoonegaaside heite ja kliima muutumisele vastupidava arengu saavutamisele“,

G. arvestades, et Euroopa roheline kokkulepe on uus kasvustrateegia, mille eesmärk on muuta EL õiglaseks ja jõukaks, kaasaegse ressursitõhusa ja konkurentsivõimelise majandusega ühiskonnaks, kus 2050. aastal ei ole enam kasvuhoonegaaside netoheidet ja kus majanduskasv on ressursikasutusest lahutatud, ning mis peaks aitama ka tagada ELi strateegilise sõltumatuse;

H. arvestades, et COVID-19 pandeemia on toonud välja sotsiaalselt ja keskkonnaalaselt jätkusuutlikusse majandusse tehtavate investeeringute olulisuse, kus eelkõige on oluline investeerida tipptasemel teadus- ja arendustegevuse, konkurentsivõimelise tööstussektori, kõikehõlmavama ja tugevama ühtse turu, tugevate VKEde, tervishoiu, kindla hoolekandesüsteemi ja sotsiaalse heaolu edendamisse;

I. arvestades, et Euroopa majanduse toetamiseks vajalikest kulutustest tõstatub küsimus, kuidas tekkinud võlg tagasi makstakse; arvestades, et on oluline vältida ebavõrdsuse suurenemist, nagu juhtus eelmise kriisi järel;

J. arvestades, et kestliku majandussüsteemi loomine on ELi pikaajalise strateegilise autonoomia arendamisel ja ELi vastupanuvõime tugevdamisel keskse tähtsusega;

K. arvestades, et kaubanduspoliitika mõjutab kasvuhoonegaaside (KHG) heitkoguseid;

L. arvestades, et transpordisektori kasvuhoonegaaside heitkogused moodustavad ELi globaalsest heitest 27 % ja tegemist on ainsa sektoriga, kus see näitaja jätkuvalt kasvab; arvestades, et transpordisektor peab tehnoloogiliselt neutraalsel viisil kaasa aitama ELi heitkoguste vähendamise eesmärkide saavutamisele, mille kohaselt tuleb ELis 2050. aastaks saavutada kliimaneutraalsus, tagades samal ajal transpordi taskukohasuse ja konkurentsivõime; arvestades, et transpordisektori heitkoguste vähendamist saab kiirendada nii taristu kui ka sõidukipargi jaoks, arendades ja tugevdades koostoimet teiste sektoritega, näiteks digitaal- või energeetikasektoriga;

M. arvestades, et lennundus- ja merendussektori maksuvabastused võivad moonutada konkurentsi tööstussektorite vahel ning soodustada ebatõhusaid ja saastavaid transpordiliike;

N. arvestades, et EKP põhikirja artiklis 2 on sätestatud, et kui hinnastabiilsuse eesmärk on saavutatud ja seda ei seata kahtluse alla, tuleb EKP rahapoliitikat ellu viia Euroopa Liidu lepingu artiklis 3 esitatud eesmärke edendades, millega on muude eesmärkide hulgas sätestatud keskkonnakvaliteedi kaitse;

([10]) https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/assessment_of_economic_and_investment_needs.pdf

Reede, 13. november 2020

O. arvestades, et EKP hindab oma rahanduspoliitika strateegia ülevaatamise kontekstis, kas ja kuidas saab ta oma volituste piires arvesse võtta jätkusuutlikkuse kaalutlusi ja eelkõige keskkonnasäästlikkusega seotud riske;

P. arvestades, et üldise vabastusklausli rakendamise eesmärk on võimaldada liikmesriikidel ellu viia eelarvepoliitikat, mis hõlbustab kõigi kriisiga toime tulemiseks vajalike piisavate meetmete rakendamist, väljumata samas stabiilsuse ja kasvu pakti reeglipõhisest raamistikust; arvestades, et üldine vabastusklausel näeb ette, et selle kohaldamine ei tohiks ohustada rahanduse jätkusuutlikkust;

1. tunneb heameelt kestliku Euroopa investeerimiskava üle, mis on kesksel kohal rohelise kokkuleppe edu ning kestlikumale, konkurentsivõimelisemale ja vastupidavamale ringmajandusele ülemineku tagamisel kooskõlas liidu keskkonnaalaste kohustustega, sealhulgas Pariisi kokkuleppe ja ELi kliimaseadusega võetud kohustustega; rõhutab, et investeerimiskava peaks olema liidu koordineeritud ja kaasava reageerimise keskmes vastupidavama majanduse ja ühiskonna loomisel pärast COVID-19 pandeemiat ning edendama territoriaalset, sotsiaalset ja majanduslikku ühtekuuluvust; märgib, et see kestlikkus peab olema kooskõlas finantsstabiilsuse kaalutlustega;

2. väljendab heameelt komisjoni ELi majanduse taastamise kava üle, mille keskmes on Euroopa roheline kokkulepe ja digiteerimisstrateegia; toetab selle aluspõhimõtet, et avaliku sektori investeeringute puhul peetakse kinni lubadusest mitte tekitada kahju ning rõhutab, et see põhimõte kehtib nii sotsiaalsetele kui ka keskkonnaalastele eesmärkidele; rõhutab, et riiklikud taaste- ja vastupidavuskavad peaksid hoidma ELi teel 2050. aastaks kliimaneutraalsuse saavutamise poole, nagu on sätestatud ELi kliimaseaduses, sealhulgas 2030. aasta vahe-eesmärkides, tagades seeläbi liikmesriikide teaduspõhise ja kliimaeesmärkide saavutamise ajakava kohase ülemineku kliimaneutraalsele ringmajandusele;

3. tuletab meelde, et taaste ja vastupidavuse rahastamisvahendi raames tehtavate investeeringute puhul tuleb järgida põhimõtet „ära tee kahju“; rõhutab, et kliimaga seotud investeeringud peaksid olema kooskõlas ELi taksonoomiaga ning riiklikud taastamiskavad tuleks viia kooskõlla riiklike energia- ja kliimakavadega;

4. on arvamusel, et õiglase kliimaneutraalsusele ülemineku saavutamine on ELi jaoks suur vastutus; kutsub üles rakendama asjakohaseid meetmeid ja poliitikat selle ülemineku edukaks elluviimiseks, kaasates avaliku ja erasektori, piirkonnad, linnad ja liikmesriigid; nõuab investeeringute prioriseerimist, et toetada järjekindla tööstusstrateegia läbi kestlikku üleminekut, digitaalset tegevuskava ja Euroopa sõltumatust strateegilistes sektorites; usub, et avaliku ja erasektori digiteerimine aitab kliimaneutraalsust saavutada;

5. rõhutab, et ELi eesmärgi jõuda 2050. aastaks kliimaneutraalsuse ja ringmajanduseni saavutamine sõltub muude tegurite hulgas piisavast rahastamisest ning jätkusuutlikkuse ühtsest integreerimisest avaliku ja erasektori rahandusse; rõhutab, et ainult avaliku sektori rahastusega ei ole võimalik eelmainitud eesmärke saavutada ja üleminekusse panustada; rõhutab, et vaja on märkimisväärseid täiendavaid kestlikke avaliku ja erasektori investeeringuid; kutsub seetõttu komisjoni üles julgustama kestliku Euroopa investeerimiskava väljatöötamisel avaliku ja erasektori investeeringuid; juhib tähelepanu sellele, et isegi ambitsioonika rahastamise korral ei ole olemasolevad vahendid piiramatud; peab oluliseks, et kestliku Euroopa investeerimiskava näeks ette ja võimaldaks reaalse lisaväärtusega täiendavaid investeeringuid, mis ei tõrjuks turu rahastamist välja; kutsub komisjoni üles looma kindlat aruandluse ja järelevalve raamistikku, et tagada kulutuste tegelik mõju; nõuab kindlalt, et kulude ja tulude vaheline seos, eriti uute omavahendite loomise kaudu, oleks rohelise kokkuleppe rakendamisel põhiline;

6. märgib, et üleminek rohelisele majandusele mõjutab kõiki ELi majandussektoreid, ja nõuab, et kliimaneutraalsuse eesmärgi saavutamise püüdlused peaksid tugevdama Euroopa majanduse konkurentsivõimet ning tooma kaasa kestlike ja kvaliteetsete töökohtade netoülejäägi liidus; rõhutab asjaolu, et roheline üleminek peaks olema kaasav ja kooskõlas majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnasäästlikkuse põhimõtetega; on seisukohal, et kestliku Euroopa investeerimiskavaga ei tohiks kedagi maha jätta ja sellega peaks võimalusel vähendatama erinevusi liikmesriikide ja piirkondade vahel kliimaneutraalsuse eesmärkide saavutamisel; tuletab meelde, et üleminekul säästvale energiale on äärmiselt oluline säilitada ja luua töökohti ning pakkuda täiendkoolitust ja ümberõpet;

7. rõhutab ka, et Euroopa rohelise kokkuleppe edukus sõltub sellest, kas Euroopa jätkusuutlike toodete ja teenuste tootjad näevad temas eelist;

Reede, 13. november 2020

8. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et kestliku Euroopa investeerimiskava rahastataks piisavalt, tagamaks, et tulevastel programmidel, näiteks renoveerimislaine strateegial, oleks piisav mõju igale hoonele ELis ning et liidu kodanikud võtaksid need vastu ja kiidaks heaks;

9. peab küsitavaks seda, kas kestliku Euroopa investeerimiskava võimaldab selle praegusel kujul võtta 2030. aastaks kasutusele 1 triljon eurot, võttes arvesse COVID-19 kriisi järgseid negatiivseid majandusväljavaateid; palub komisjonil tagada täielik läbipaistvus rahastamist puudutavates küsimustes, nagu optimistlik finantsvõimendus, teatavate investeeringute võimalik topeltarvestus või selguse puudumine teatavate summade ekstrapoleerimisel; peab küsitavaks ka seda, kuidas komisjoni pakutud ja Euroopa Ülemkogu järeldustes heaks kiidetud uus mitmeaastane finantsraamistik võimaldaks kestliku Euroopa investeerimiskava eesmärke saavutada; on mures, et ELi programmide võimalikult kiire rakendamine võib järgmise mitmeaastase finantsraamistiku perioodi lõpus kaasa tuua roheliste investeeringute puudujäägi; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles esitama kavasid, milles selgitatakse, kuidas nad kavatsevad investeeringute märkimisväärse puudujäägi nii era- kui ka avaliku sektori investeeringute abil ületada, võttes seejuures arvesse praegusest kriisist tulenevaid uusi majandusprognoose ning 2030. aastaks seatud kliima-, energia- ja keskkonnaeesmärkide ambitsioonide eeldatavat suurendamist; rõhutab, et kestliku Euroopa investeerimiskava on ELi pikaajaline eesmärk ja seda ei tohi tulevikus kahjustada väiksemate mitmeaastaste finantsraamistikega, millest eraldatakse suur osa pikaajaliste võlgade tagasimaksmiseks;

10. märgib, et komisjon hindas oma 14. jaanuari 2020. aasta teatises kestliku Euroopa investeerimiskava kohta ELi tasandi investeerimisvajadust praeguste 2030. aasta kliimaeesmärkide saavutamiseks vähemalt 662 miljardile eurole aastas; kutsub komisjoni neid andmeid kestliku Euroopa investeerimiskava muudetud ülesehituses kajastama;

11. kutsub komisjoni üles avalikustama, mil määral on kõik mitmeaastase finantsraamistiku ja taasterahastu „Next Generation EU“ vahendid seotud ELi taksonoomia eri eesmärkide ja kategooriatega

12. soovib, et oleks tagatud, et kestliku Euroopa investeerimiskava rahastus ELi, riiklikul ja piirkondlikul tasandil suunatakse kõige suurema potentsiaaliga poliitikameetmetele ja programmidele, et aidata kaasa kliimamuutuste vastasele võitlusele ja muude keskkonnaalaste eesmärkide saavutamisele, sealhulgas ELi ettevõtete, eelkõige VKEde, üleminekule konkurentsivõimelisema liidu ja töökohtade loomise poole, kohandudes samal ajal erinevate riiklike, piirkondlike ja kohalike vajadustega; ootab, et komisjon avaldaks enne järgmise mitmeaastase finantsraamistiku perioodi algust kliima-, bioloogilise mitmekesisuse ja muude säästvate kulutuste jälgimise raamistiku, kasutades vajaduse korral taksonoomiamääruses kehtestatud kriteeriume; nõuab, et see raamistik hõlmaks muu hulgas seiremetoodikat koos vastavate parandusmeetmetega ning kestlikkuskontrolli ja jälgimismehhanismi kahjulike mõjude kindlakstegemiseks mitte olulise kahju tekitamise põhimõtte ja Pariisi kokkuleppega võetud kohustuste kohaselt;

13. rõhutab, et kestliku Euroopa investeerimiskava edukus sõltub avaliku ja erasektori rahastuse piisavusest ning ELi poliitikavaldkondade sidususest; rõhutab seetõttu vajadust ühtlustatud jätkusuutlikkuse näitajate ja mõju mõõtmise metoodika järele; nõuab, et kestliku Euroopa investeerimiskava valguses tuleks algatada mõjuhinnangud muude õigusaktide kohta olenemata sellest, kas need on veel õigusloome etapis või juba vastu võetud, et hinnata olemasolevate ELi õigusaktide vastavust ELi keskkonnaeesmärkidele;

14. rõhutab, et kestliku Euroopa investeerimiskava üks eesmärk peaks olema tagada üleminek jätkusuutmatult jätkusuutlikule majandustegevusele;

15. on veendunud, et avaliku ja erasektori rahanduses peaks arvestama taksonoomiamäärusega ja põhimõtet mitte tekitada olulist kahju, et tagada, et ELi poliitika ja rahastamise, sealhulgas ELi eelarve, Euroopa Liidu taasterahastu, Euroopa poolaasta ja Euroopa Investeerimispanga (EIP) raames rahastatavad programmid ei aita kaasa projektidele ja tegevustele, mis kahjustavad oluliselt sotsiaalseid või keskkonnaalaseid eesmärke, ega kahjusta majanduslikku konkurentsivõimet ega põhjusta töökohtade kaotust; rõhutab, et riigieelarved ja riigipangad üksi ei suuda investeeringute puudujääki korvata; meenutab, et 10 suuremat Euroopa panka investeerivad endiselt igal aastal rohkem kui 100 miljardit eurot fossiilkütustesse; tuletab meelde, et taksonoomiamääruse kohaselt peab komisjon 2020. aasta lõpuks vastu võtma delegeeritud õigusakti, mis sisaldab tehnilisi sõelumiskriteeriume sellise tegevuse väljaselgitamiseks, mis aitab oluliselt kaasa kliimamuutuste leevendamisele või nendega kohanemisele;

16. kutsub komisjoni üles tagama, et uues mitmeaastases finantsraamistikus ei toetataks tegevust ega investeeritaks tegevusse, mille tulemuseks oleks liidu kliima- ja keskkonnaeesmärkidele kahjulike varade kinnistamine, võttes arvesse varade eluiga;

17. kutsub komisjoni üles hindama võimalusi laiendada ELi taksonoomia kasutamist kliima- ja keskkonnakulutuste jälgimiseks kõigis ELi avaliku sektori rahastamisvahendites, sealhulgas uus mitmeaastane finantsraamistik, InvestEU, taasterahastu NextGenerationEU, maksevõime toetamise rahastamisvahend, taaste ja vastupidavuse rahastamisvahend ning Euroopa Investeerimispanga (EIP) fondid;

18. nõuab mitte olulise kahju tekitamise põhimõtte rakendamist asjakohastes ELi rahastamismäärustes, näiteks kliima-, keskkonna- ja sotsiaalse kestlikkuse kontrolli kaudu; tuletab meelde, et rangeid investeerimisreegleid ei tohiks kehtestada ilma kohalike ja piirkondlike omvalitsuste, tööstuste ja VKEdega eelnevalt konsulteerimata;

19. kutsub komisjoni üles hindama ja tuvastama tegevust, mis oluliselt kahjustab keskkonnasäästlikkust, kooskõlas määruse (EL) 2020/852 artikli 26 lõike 2 punktiga a ning vastavalt Euroopa Keskpanga ning keskpankade ja reguleerivate asutuste finantssüsteemi keskkonnasäästlikumaks muutmise võrgustiku (NFGS) soovitusele

20. nõuab, et realistlikult ja järkjärgult lõpetataks avaliku ja erasektori investeeringud reostavasse ja kahjulikku majandustegevusse, mille jaoks on olemas majanduslikult otstarbekad alternatiivid, austades samas täielikult liikmesriikide õigust valida oma energiaallikad, eesmärgiga rakendada taastuvenergia süsteemi ja energiavõrku, mis on kooskõlas Pariisi kokkuleppega; rõhutab nende alternatiivide leidmise kiireloomulisust läbi tohutute investeeringute tehnoloogilisse innovatsiooni ja energiatõhususse; nõuab kindlalt, et kestliku Euroopa investeerimiskavast rahastatud tegevus ei tohiks kaasa aidata sotsiaalse ebavõrdsuse suurenemisele ning ida-lääne majandusliku ja sotsiaalse lõhe süvenemisele ELis; tuletab sellega seoses meelde, et aastatel 2014–2016 kulutasid 11 riiki ja Euroopa Liit fossiilkütuste subsideerimiseks 112 miljardit eurot aastas; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles koostama strateegiaid kõigi keskkonnale kahjulike toetuste järk-järguliseks lõpetamiseks, et parandada ELi järjepidevust ja usaldusväärsust bioloogilise mitmekesisuse ja looduslike ökosüsteemide säilitamisel ning edendada üleminekut puhta energia süsteemidele ning kliimaneutraalsele ringmajandusele;

21. on seisukohal, et üleminek kliimaneutraalsusele peaks säilitama ELi ettevõtetele võrdsed võimalused ja nende konkurentsivõime, eriti kolmandate riikide ebaausa konkurentsi korral; usub, et eesmärkide saavutamiseks peaks kestliku Euroopa investeerimiskava aitama kaasa ka Euroopa säästvale tootmisele ja vähendama kaubanduspoliitika kaudu ülemaailmseid heitkoguseid; nõuab tungivalt, et kaubanduslepingud ei tagaks investorite kaitset keskkonna-, sotsiaal- või tervishoiustandardite arvelt; rõhutab, kui tähtis on lisada ELi ja kolmandate riikide vahel sõlmitud kaubanduslepingutesse jõustatavad kliima- ja muud keskkonnastandardid, muuhulgas selleks, et tagada Euroopa ettevõtetele võrdsed võimalused; nõuab, et piiriüleste projektide läbiviimisel, mis aitavad kaasa Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamisele, tagataks kolmandate riikide osalemiskõlblikkus;

22. rõhutab, et sellised programmid nagu „Erasmus+“ ja „Loov Euroopa“ ning Euroopa solidaarsuskorpus, mis on ELi peamised haridus-, vabatahtliku tegevuse ja kultuuriprogrammid, on oluline vahend üleilmsel kliimamuutustele reageerimisel ja neil on keskne roll keskkonnasäästlikule majandusele üleminekuks vajalike oskuste edendamisel, keskkonna- ja kliimamuutuste alase teadlikkuse suurendamisel, eelkõige noorte hulgas, kes osalevad keskkonnakaitselises vabatahtlikus tegevuses, ning keskkonnaprobleemide lahendamiseks sobivate loovate, kaasavate ja kättesaadavate lahenduste väljatöötamisel; rõhutab, et need programmid annavad panuse ELi kestliku arengu eesmärkide saavutamisse; rõhutab sellega seoses programmist „Erasmus+“ toetatavate põllumajanduslike praktikakohtade tähtsust;

ELi eelarve: rahaliste vahendite suunamine, kasutuselevõtmine ja hoogustamine

23. rõhutab ELi eelarve keskset rolli kestliku Euroopa investeerimiskava elluviimisel; kordab oma pikaaegset seisukohta, et uued algatused peaksid alati läbima kestlikkushindamise ja -kontrolli, neid tuleks rahastada täiendavatest assigneeringutest ja need ei tohiks negatiivselt mõjutada teisi poliitikavaldkondi; rõhutab ELi pikaajaliste poliitikavaldkondade, näiteks ühtekuuluvuse või põllumajanduse tähtsust koos muude oluliste poliitikavaldkondadega, nagu teadusuuringud, innovatsioon või kliimamuutustega kohanemine ja nende leevendamine; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles oma poliitilisi kohustusi täitma ning andma liidule tulevikule orienteeritud mitmeaastase finantsraamistiku, mis vastab kodanike ootustele;

Reede, 13. november 2020

24. rõhutab kestlike erasektori investeeringute tähtsust ja nende rolli kestliku Euroopa investeerimiskava eesmärkide saavutamisel ning usub, et erasektori rahastamist tuleb hõlbustada; rõhutab lisaks, et tehnilist tuge tuleks suurendada kohalike ja riiklike inkubaatorite ning projektide kasvulavade kaudu, mis ühendavad rahastajaid ja projekti elluviijaid;

25. tunneb heameelt selle üle, et Euroopa Ülemkogu võttis vastu Euroopa Liidu taasterahastu erakorralise vahendina investeeringute ja reformide toetamiseks; taunib siiski ettepanekut vähendada märkimisväärselt mitme ELi programmi täiendavat rahastamist ja tühistada see teiste programmide jaoks täielikult; on veendunud, et kavandatud kärped programmidele, mis toetavad suure CO_2-heitega piirkondade üleminekut, on vastuolus ELi rohelise kokkuleppe tegevuskavaga ja mõjutavad lõppkokkuvõttes ka kestliku Euroopa investeerimiskava rahastamist;

26. rõhutab asjaolu, et Pariisi lepingust tulenevate kohustuste täitmiseks peaks ELi panus kliimaeesmärkidesse toetuma kliima ja bioloogilise mitmekesisusega seotud kulutuste ambitsioonikale osale ELi eelarvest; soovib seetõttu saavutada võimalikult kiiresti õiguslikult siduva eesmärgi kulutada 30 % kliimaküsimuste peavoolustamiseks ja 10 % bioloogilisele mitmekesisusele; rõhutab, et kliimavaldkonna kulutuste eesmärk peaks kohalduma mitmeaastasele finantsraamistikule terviklikult; rõhutab, et kliimavaldkonnale eelarvetest 37 % eraldamine peaks kehtima ka Euroopa Liidu taasterahastust tehtavatele kulutustele; nõuab tungivalt, et komisjon looks ELi eelarves kliimaga seotud kulutuste olulise ja läbipaistva jälgimis- ja seireraamistiku; rõhutab uute omavahendite olulist rolli, võimaldamaks tulevikus kliimaküsimuste rahastamise kõrgemat taset ELi eelarves;

27. tervitab ettepanekut täiendada õiglase ülemineku fondi (JTF) täiendavate vahenditega Euroopa Liidu taasterahastust, kuid kahetseb nõukogu ettepanekut nende täiendavate vahendite vähendamiseks ja rõhutab, et vaja on lisatoetust, et tagada piisav abi töötajatele, keda üleminek otseselt või kaudselt mõjutab; kordab, et õiglase ülemineku fondi ressursid võivad täiendada ühtekuuluvuspoliitika raames saadaolevaid ressursse, ja juhib tähelepanu asjaolule, et uus ettepanek ei tohiks kahjustada ühtekuuluvuspoliitikat kohustuslike ülekannete kaudu liikmesriikide riiklikest assigneeringutest ega tohiks põhjustada konkurentsimoonutusi;

28. on veendunud, et õiglase ülemineku põhimõtet tuleks peavoolustada kogu rohelise kokkuleppe raames ja et õiglase ülemineku fond peaks keskenduma eelkõige fossiilkütustest kõige enam sõltuvatele piirkondadele; rõhutab, et vahendeid saavad projektid peavad olema keskkonnasäästlikult, sotsiaalselt ja majanduslikult jätkusuutlikud ning pikas perspektiivis elujõulised; nõuab seetõttu ELi tervikliku strateegia väljatöötamist nende piirkondade arendamiseks ja moderniseerimiseks, mis saavad õiglase ülemineku fondist kasu;

29. rõhutab, et õiglase ülemineku kavade koostamine peaks hõlmama kõiki asjaomaseid sidusrühmi; on veendunud, et kliimaneutraalsusele üleminekul tuleks õiglase ülemineku kavades arvesse võtta liikmesriikide ja piirkondade erinevaid lähtepunkte; märgib, et rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid peaksid olema selgemad; usub, et õiglase ülemineku fondist rahastatavaid programme tuleks hinnata ka kliima jälgimise, looduskapitali arvestuse ja olelusringi metoodika abil;

30. tunneb heameelt õiglase ülemineku mehhanismi kahe täiendava samba üle, eriti programmi „InvestEU“ alla kuuluv spetsiaalne vahend ja avaliku sektori laenurahastu, mis koos õiglase ülemineku fondiga loovad uusi majandusvõimalusi ning aitavad leevendada kliimaneutraalsusele ülemineku ja ringmajanduse rakendamise sotsiaal-majanduslikke mõjusid ELi kõige haavatavamates ja CO_2-mahukamates piirkondades ja linnades, ning aitavad lahendada energia taskukohasuse probleeme, millega kodanikud üleminekuprotsessi käigus silmitsi seisavad; on seisukohal, et nende sammaste edukuse aluseks on tagada piisav tehniline abi liikmesriikidele, piirkondadele ja linnadele;

31. rõhutab, et sotsiaalselt õiglane üleminek ei ole võimalik ilma suurlinnapiirkondade tohutu panuseta; on seetõttu seisukohal, et õiglase ülemineku mehhanismi teise ja kolmanda samba ressursid peaksid olema linnadele hõlpsasti kättesaadavad, et töötada välja ulatuslik finantsmehhanism linnatasandi kliima- ja sotsiaalsete jõupingutuste toetamiseks; juhib tähelepanu sellele, et see võib hõlmata otseselt kättesaadavaid vahendeid muu hulgas eluasemepoliitika, hoonete renoveerimise, moderniseerimise ja soojustamise programmide, ühistranspordiprojektide, linnade rohelise infrastruktuuri parandamise, ringmajanduse instrumentide kasutuselevõtmise või säästva veemajanduse projektide jaoks;

32. tunneb heameelt programmi „InvestEU“ rolli üle kestliku Euroopa investeerimiskava elluviimisel ja toimimisel ning on seisukohal, et see peaks olema liidu majanduse rohelise, õiglase ja vastupanuvõimelise taastamise keskmes; taunib asjaolu, et programmi „InvestEU“ kavandatavat rahastamist nii mitmeaastase finantsraamistiku kui ka Euroopa Liidu taasterahastu kaudu vähendati komisjoni viimase ettepanekuga võrreldes märkimisväärselt; tunneb heameelt ettepaneku üle luua programmi „InvestEU“ raames strateegiliste investeeringute rahastamisvahend, eriti viienda valdkonna lisamise üle, et edendada kestlikke investeeringuid võtmetähtsusega tehnoloogiatesse ja väärtusahelatesse; rõhutab, et programmi „InvestEU“ raames rahastatavad projektid peaksid olema kooskõlas liidu 2030. aasta kliima- ja keskkonnakohustustega;

33. rõhutab asjaolu, et komisjoni muudetud ettepanek integreerib juba 2019. aasta mais Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel sõlmitud esialgse kokkuleppe programmi „InvestEU“ kohta; tuletab meelde, et lisaks EIP Grupi privilegeeritud positsioonile näeb see leping ette olulise rolli ka teistele rakenduspartneritele, näiteks riiklikele tugipankadele või teistele rahvusvahelistele finantseerimisasutustele; tuletab lisaks meelde, et programm „InvestEU“ on nõudlusest lähtuv vahend ja seetõttu tuleks vältida liigset valdkondlikku või geograafilist kontsentratsiooni; rõhutab, et on vaja tagada piisav kohapealne tehniline abi, et projekte saaks rahastada seal, kus neid kõige rohkem vajatakse, ja viisil, mis tagab tõelise täiendavuse; rõhutab sellega seoses Euroopa investeerimisnõustamise keskuse olulist panust, mille jaoks tuleb tagada piisav rahaline eraldis;

34. kinnitab veel kord ELi kui kliimamuutustevastase võitluse eestvedaja vastutust julgustada teisi rahvusvahelisi partnereid sarnast lähenemist rakendama; on veendunud, et ELi eelarvest kolmandatele riikidele eraldatavaid ressursse ei tohiks kulutada viisil, mis on vastuolus rohelise kokkuleppe eesmärkidega, ning nendega peaks püüdma hõlbustada rohelise kokkuleppe eesmärkide saavutamist, võttes arvesse riikide arengutaseme erinevusi ja nende erinevaid investeerimisvajadusi; on seisukohal, et pandeemia on näidanud, et keskkonna ja bioloogilise mitmekesisuse kaitsmine väljaspool liitu on lahutamatult seotud tervishoiuga liidus ja et selline tegevus on pandeemia mõjudega võrreldes kulutõhus;

35. märgib, et innovatsioonifond ja moderniseerimisfond peaksid andma säästvasse üleminekusse 2050. aastaks kliimaneutraalsuse saavutamiseks märkimisväärse panuse, ning väljendab eelkõige heameelt asjaolu üle, et moderniseerimisfond on loodud toetama investeeringuid energiatõhususe parandamiseks kümnes väiksema sissetulekuga liikmesriigis ja on seetõttu oluline vahend õiglase ülemineku tagamiseks; rõhutab siiski vajadust fondi tugevama kontrolli järele, kuna investeeringud tegevustesse, mis kahjustavad oluliselt sotsiaalseid ja keskkonnaalaseid eesmärke, ei peaks olema moderniseerimisfondi raames abikõlblikud;

36. peab vajalikuks vältida igasugust kattumist seotud tegevustega, mida rahastatakse liidu eelarvest, ning on veendunud, et nende fondide eksisteerimine väljaspool liidu eelarvet võib kahjustada eelarve järelevalvet; nõuab tungivalt, et komisjon teavitaks eelarvepädevaid institutsioone fondide rakendamisest nõuetekohaselt;

37. kiidab heaks komisjoni kavatsuse vaadata üle nii moderniseerimisfond kui ka innovatsioonifond heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) läbivaatamise raames; kordab oma pikaajalist nõuet klassifitseerida oluline osa HKSi tuludest omavahenditeks;

38. rõhutab ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) ja ühise kalanduspoliitika tähtsat rolli kestliku Euroopa investeerimiskava eesmärkide saavutamisel; märgib, et ELi põllumajandus- ja kalandussektori teel loodusvarade kestlikuma majandamise ja bioloogilise mitmekesisuse säilitamise suunas peaks ÜPP säilitama oma eesmärgid: toetada kvaliteetset toiduvarustust, tagada eurooplastele toiduainetega seotud sõltumatus, aidata kaasa põllumajandustootjate ja kalurite stabiilsele ja vastuvõetavale sissetulekule ning panustada maapiirkondade säästvasse arengusse; rõhutab vajadust tagada, et ühine põllumajanduspoliitika aitab kaasa ELi kliima- ja kestlikkuseesmärkide saavutamisele, nagu rõhutatakse Euroopa Kontrollikoja 7. novembri 2018. aasta aruandes;

39. rõhutab, kui oluline on hõlbustada juurdepääsu avaliku ja erasektori rahalistele vahenditele, et toetada suuremaid keskkonnasäästlikke investeeringuid, arengut, digiteerimisvahendite kättesaadavust, ajakohastamist ja innovatsiooni, mis võimaldavad põllumajandussektoril, kalandussektoril ja maapiirkondadel vastata rohelise kokkuleppe eesmärkide ja ambitsioonide teostamisega seotud väljakutsetele ja võimalustele;

Reede, 13. november 2020

40. rõhutab, et ühtekuuluvuspoliitika kui peamine ELi investeerimispoliitika mängib kliimaneutraalsusele ülemineku toetamisel otsustavat rolli; juhib tähelepanu asjaolule, et pärast COVID-19 pandeemiat on ühtekuuluvuspoliitika üks majanduse kestliku taastamise otsustavaid vahendeid ja peaks säilitama oma pikaajalise rolli sotsiaalse, majandusliku ja territoriaalne ühtekuuluvuse edendamisel, nagu on sätestatud ELi aluslepingutes; nõuab ühtekuuluvuspoliitika tugevdamist, et täita selle põhieesmärke ja aidata kaasa Euroopa rohelise kokkuleppe õnnestumisele;

41. toetab komisjoni avalduses toodud uuenduslikku lähenemisviisi, mille kohaselt aitab ELi eelarve kaasa kliima- ja keskkonnaeesmärkide saavutamisele ka tulude poole kaudu; tuletab meelde parlamendi seisukohta uute omavahendite kasutuselevõtmise toetuseks, mis võivad luua lisaväärtust ja oluliselt Euroopa rohelist kokkulepet toetada;

42. kinnitab oma varasemat seisukohta võimalike uute omavahendite kohta, nagu on sätestatud mitmeaastase finantsraamistiku vaheraportis, mis peaksid vastama ELi olulistele eesmärkidele, sealhulgas kliimamuutuste vastasele võitlusele ja keskkonnakaitsele; palub seetõttu võtta ilma kodanikele lisakoormust põhjustamata kasutusele uued omavahendid, mis võiksid näiteks hõlmata ressursse, mille kohta esitas komisjon 2018. aastal arvnäitajad, mille aluseks on

i) heitkogustega kauplemise süsteemi enampakkumistulud, mis võiksid anda aastas 3–10 miljardit eurot tulu,

ii) ringlusse võtmata plastpakendijäätmete osamaks, mis võiks anda aastas 3–10 miljardit eurot tulu,

iii) tulevane piiril kohaldatav süsinikdioksiidi kohandusmehhanism, mis võiks anda aastas 5–14 miljardit eurot tulu,

iv) äriühingu tulumaksu ühtne konsolideeritud maksubaas, mis võiks anda aastas rohkem kui 12 miljardit eurot tulu,

v) suurte digiettevõtete maks, mis võiks anda aastas 750 miljonit kuni 1,3 miljardit eurot tulu, ja

vi) finantstehingute maks, mis võiks komisjoni esialgse 2012. aasta ettepaneku kohaselt ning Brexitit ja majanduskasvu arvesse võttes anda aastas maksu kohaldamisalast sõltuvalt kuni 57 miljardit eurot tulu;

kordab sellega seoses oma üleskutset kõigile liikmesriikidele ühineda finantstehingute maksu tõhustatud koostöö raamistikuga; kutsub komisjoni üles esitama võimalikult kiiresti üksikasjad oma 27. mai 2020. aasta majanduse taastamise kava käsitlevas teatises esitatud omavahendite kohta, sealhulgas suurte ettevõtete tegevusel põhineva maksu ja heitkogustega kauplemise süsteemi võimaliku merendus- ja lennundussektoritele laiendamise kohta;

43. nõuab kindlalt, et uute omavahendite kogum tuleks ELi eelarvesse lisada alates 2021. aastast ning ühtlasi tuleks kehtestada õiguslikult siduv ajakava uute omavahendite kavandamiseks ja kasutusele võtmiseks järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kehtivuse ajal; nõuab, et uutest omavahenditest saadav tulu oleks piisav, et katta vähemalt Euroopa Liidu taasterahastust tulenevad tagasimaksekohustused; loodab, et kõik seda taset ületavad tulud laekuksid ELi eelarvesse, et katta muu hulgas rohelise kokkuleppe rahastamispuudujääki, mõjutamata universaalsuse põhimõtet;

44. rõhutab asjaolu, et mõlemat tüüpi tulud, nii keskkonnaalased kui ka mittespetsiifiliselt keskkonnaalased, on usaldusväärse tõeliste uute omavahendite kogumi loomiseks hädavajalikud, kuna keskkonnatuludest saadav tulu võib aja jooksul proportsionaalselt väheneda, kui EL liigub kliimaneutraalsuse saavutamise poole;

Finantseerimisasutused – rohelise kokkuleppe rakendamise võimaldamine

45. kiidab heaks EIP otsuse vaadata läbi oma energialaenupoliitika ja kliimastrateegia ning alates 2025. aastast suunata 50 % oma tegevustest kliimameetmetele ja keskkonnasäästlikkusele, et täita Pariisi kokkuleppest tulenevad ELi kohustused; kutsub EIPd üles vaatama läbi oma transpordisektori laenupoliitika ning pühenduma kestlikule üleminekule kliimaneutraalsusele ja ringmajandusele, võttes samal ajal arvesse liikmesriikide erinevat energiaallikate jaotust ja pöörates

erilist tähelepanu sektoritele ja piirkondadele, mida üleminek kõige rohkem mõjutab; nõuab eelkõige uute poliitikameetmete rakendamist CO_2-mahukates tööstussektorites, kus EIP tegutseb, et toetada nende sektorite üleminekut eesmärgiga viia kõik uued sektorilaenud vastavusse eesmärgiga saavutada kliimaneutraalsus hiljemalt aastaks 2050; kiidab EIP pühendumust lõpetada aastaks 2021 fossiilkütuste energiaprojektide rahastamine; nõuab kliimaneutraalsuse eesmärkide saavutamiseks kontrollitavate üleminekukavade vastuvõtmist ja avaldamist;

46. rõhutab, et EIP reageerimine COVID-19 pandeemiale peaks olema kooskõlas kestliku Euroopa investeerimiskava eesmärkidega; märgib siiski, et mitte kõikide rahastatavate projektidega ei ole võimalik aidata kaasa ELi kliimaeesmärkide saavutamisele, ja nõuab kindlalt, et see ei tohiks takistada nende rahastamist; on siiski arvamusel, et EIP portfell peab olema kooskõlas ELi kestlikkuseesmärkide ja põhimõttega mitte tekitada olulist kahju; kutsub EIPd üles koostama konkreetse tegevuskava 50 % granuleeritud eesmärgi saavutamiseks aastaks 2025 ja avalikustama igal aastal oma varade osa, millega rahastatakse tegevusi, mis on ELi taksonoomia kohaselt keskkonnasäästlikud; tuletab meelde, et panga reageering COVID-19 pandeemiale peaks looma 240 miljardi euro väärtuses investeeringuid ja et see tehti võimalikuks mõne nädala jooksul;

47. on seisukohal, et selleks, et EIP-l oleks rohelise kokkuleppe rahastamisel edukas roll, on alt ülespoole ja kaasav lähenemisviis üliolulise ning et EIP peaks edendama avaliku ja erasektori vahelisi spetsiifilisi dialooge ning paremini kooskõlastama oma tegevust mitmesuguste sidusrühmadega, näiteks kohalike ja piirkondlike omavalitsustega, ning kodanikuühiskonna esindajatega; rõhutab lisaks EIP sõltumatust, märkides samas investeeringute demokraatliku kontrolli tagamise tähtsust;

48. tuletab meelde, et EIP on maailma suurim roheliste võlakirjade emitent, kes on 11 aasta jooksul kogunud rohkem kui 23 miljardit eurot; märgib, et peamine väljakutse on olnud ühiste standardite kehtestamine, et vältida rohepesu; tunneb heameelt EIP uute kestlikkusteadlikkuse võlakirjade üle, mille emiteerimine käivitati 2018. aastal ja mille eesmärk on toetada ÜRO kestliku arengu eesmärkidega seotud investeeringuid; rõhutab, kui oluline on kehtestada nende uute võlakirjade jaoks ühised standardid, et tagada projektide läbipaistvus, tõendatavus ja mõõdetavus; kutsub EIPd üles seda tegevust jätkama ning laiendama roheliste võlakirjade ja kestlikkusteadlikkuse võlakirjade emiteerimist, mis võib hõlbustada kestliku Euroopa investeerimiskava rakendamist ning aidata arendada sotsiaalsete ja keskkonnasäästlike võlakirjade turgu, tuginedes ELi kestliku rahanduse tegevuskava ja ELi taksonoomia raames tehtavale tööle;

49. julgustab EIPd panema aktiivselt õlga alla õiglast üleminekut toetavatele projektidele, nagu teadusuuringud, innovatsioon ja digiüleminek, VKEde juurdepääs rahastamisele ning sotsiaalsed investeeringud ja oskused;

50. märgib, et EIP president Werner Hoyer on rõhutanud vajadust suurendada EIP omavahendeid, et võimaldada sellel jätkata kestlikule majandusele üleminekut toetavate ambitsioonikate projektidega tegelemist;

51. tunnistab riiklike tugipankade ning rahvusvaheliste finantseerimisasutuste, sealhulgas Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga ning Maailmapanga olulist rolli kestlike projektide rahastamisel, aidates seeläbi kaasa Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamisele; rõhutab, et arvestades riiklike tugipankade kogemusi ja võimalusi riiklikul ja piirkondlikul tasandil, võivad need olla olulised riiklike vahendite mõju maksimeerimisel, sealhulgas programmi „InvestEU“ raames sõlmitud partnerluste kaudu, aidates seeläbi saavutada liidu kliimaeesmärke; rõhutab asjaolu, et VKEde rahastamine on kestliku Euroopa investeerimiskava edukaks rakendamiseks väga oluline;

52. rõhutab ka asjaolu, et riiklikud tugipangad on selles valdkonnas omandatud kogemuste tõttu hästi kursis suhteliselt väikeste projektide kavandamise, haldamise ja rahastamisega; tunneb seetõttu heameelt nende kui asutuste, mis sobivad kõige paremini Euroopa tasandi investeeringute suunamiseks reaalmajandusse ja kohalikku tasandisse, osalemise üle kestliku Euroopa investeerimiskava eri aspektides; rõhutab projektiarendajatele ja innovatsioonile kohaliku tehnilise toe tagamise tähtsust ning rõhutab projektide kasvulavade rolli projektide rahastamiskõlblikeks muutumise abistamisel; nõuab riigiabireforme, mis võimaldaksid riiklikel tugipankadel pakkuda kestlikkuse edendamiseks sooduslaene;

Reede, 13. november 2020

53. märgib, et avaliku ja erasektori investeeringud võivad aidata tugevdada kestlikku taastumist ja vastupanuvõimet, kui rahalised vahendid suunatakse keskkonnahoidlikesse investeeringutesse, nagu elektrivõrkudesse, supervõrkudesse ja arukatesse võrkudesse, raudteevõrgustikesse, energiatõhususse ja ringmajanduse projektidesse;

54. rõhutab, et keskkonna- ja kliimakatastroofid kujutavad endast üha suuremaid finantsstabiilsuse riske ning seetõttu tuleks neid pikaajalisi riske võtta rohkem arvesse usaldatavusnõuete kohase reguleerimise ja usaldatavusnõuete täitmise järelevalve hindamistes; on seisukohal, et kliimamuutustevastast võitlust ja kestlikkuse edendamist tuleks EKP poliitikas rohkem arvesse võtta, austades täielikult panga volitusi ja sõltumatust ning ohustamata selle rolli finants- ja rahandusstabiilsuse järelevalvajana; tuletab meelde EKP presidendi avaldust, et EKP toetab taksonoomia arendamist, et hõlbustada keskkonnakaalutluste lisamist keskpanga portfellidesse; võtab teadmiseks ambitsioonid, mis ilmnesid hiljutises eurosüsteemi vastuses, mis anti komisjoni uuendatud kestliku rahanduse strateegia avalikele konsultatsioonidele ja muud kui finantsaruandlust käsitleva direktiivi läbivaatamisele ning milles märgiti, et turujõud võivad olla ja peaksid olema põhitegurid rahavoogude kestlikku majandustegevusse ümbersuunamises; tunneb heameelt EKP ning keskpankade ja reguleerivate asutuste finantssüsteemi keskkonnasäästlikumaks muutmise võrgustiku (NGFS) üleskutsete üle, et finantsvaldkonda reguleerivad asutused hindaksid paremini kestlikkusega seotud finantsriske;

55. julgustab EKPd oma rahapoliitika strateegiaga edasi liikuma, austades täielikult Euroopa Liidu toimimise lepingus sätestatud EKP hinnastabiilsust käsitlevat mandaati; märgib, et EKP hindab rahapoliitika strateegia läbivaatamise raames kooskõlas Pariisi kokkuleppega, kas ja kuidas saab ta oma volituste piires tegutsedes arvestada kestlikkuse kaalutlustega, eelkõige keskkonnasäästlikkusega seotud riskidega, oma tagatisraamistikus ja iga-aastase stressitestimise raames, hoides samal ajal rahapoliitika ja usaldatavusnõuete täitmise järelevalve rollid lahus; julgustab lisaks EKPd avalikustama, kuivõrd on rahapoliitika viidud vastavusse Pariisi kokkuleppega, ning koostama samal ajal ka tulevase vastavusse viimise tegevuskava, kasutades selleks asjakohaselt ELi taksonoomiat; kutsub EKPd üles otsima edasisi võimalusi EIP toetamiseks, et suurendada EIP rahastamisvõimet turumoonutusi tekitamata;

56. soovitab EKP-l hinnata EIP kliimakohustuste valguses oma CO_2-mahukate võlakirjade portfelli tasakaalustamist ettevõtlussektori varaostukava kontekstis;

57. kutsub Euroopa järelevalveasutusi (ESAd) koos riiklike pädevate asutustega üles töötama välja nende järelevalve all olevate finantseerimisasutuste iga-aastased kliimastressitestid, nagu arutatakse praegu eelkõige finantssüsteemi keskkonnasäästlikumaks muutmise võrgustikus, et tuvastada kliimaga seotud finantsriskid asjaomaste ELi finantseerimisasutuste portfellides ja nende riskide ulatus;

58. on veendunud, et ühistransport on säästva linnalise liikumiskeskkonna saavutamisel kesksel kohal; rõhutab, et on vaja suurendada toetust ühistranspordivõrkudele ja ühissõidukitele nii kohalikul kui ka piirkondlikul tasandil, sest see on tõhus vahend üleminekuks vähese heitega liikuvusele, ning edendada samal ajal üleminekut ühelt transpordiliigilt teisele, eelkõige suurlinnade keskustes, ja ühendatust maapiirkondades, et suurendada territoriaalset ühtekuuluvust; on seisukohal, et linnatranspordi rahastamise tugevam seostamine säästva linnalise liikumiskeskkonna kavadega on oluline, et edendada linnalise liikumiskeskkonna ümberkujundamist; kutsub komisjoni üles tegema liikmesriikidega koostööd, et töötada välja säästva linnalise liikumiskeskkonna kavad ja poliitika, sealhulgas toetada tõhusaid ühistranspordisüsteeme ja aktiivse liikuvuse lahendusi, nagu jalgsi käimine ja jalgrattasõit, ning edendada eri transpordiliikide juurdepääsetavust ja mitmeliigilisust;

Erainvesteeringute kaasamine majanduse kestlikuks taastamiseks

59. toetab kestliku rahanduse uuendatud strateegiat; rõhutab, et vaja on arenevat ELi ökomärgist finantstoodetele, ELi roheliste võlakirjade standardit ning kestlikkust puudutavaid usaldusväärsemaid, võrreldavamaid ja kättesaadavamaid andmeid, mis on saadud kestlikkuse näitajate ühtlustamise kaudu; tuletab meelde rohelise rahanduse märkimisväärset tähtsust ELi ja euro rahvusvahelisele rollile järgmisel kümnendil; rõhutab niisuguste lihtsustatud aruandlusstandardite tähtsust VKEde jaoks, mis võimaldavad neil täielikult kapitaliturgudel osaleda;

60. nõuab kindlalt, et usaldusväärsemad, võrreldavamad ja kättesaadavamad andmed on hädavajalikud, et ELi kestlik rahandussüsteem praktikas toimiks; väljendab heameelt kapitaliturgude liidu kõrgetasemelisel foorumil väljendatud mõtte üle seada sisse Euroopa ühtne juurdepääsupunkt, et koondada olemasolevate riiklike ja ELi registrite ning äriühingute

andmebaaside ühendamise kaudu teave ELi äriühingute kohta, mis aitaks äriühingutel investoreid kaasata, eelkõige väiksemates liikmesriikides; rõhutab, et äriühingutel peaks olema võimalik kontrollida oma andmete kättesaadavust Euroopa ühtses juurdepääsupunktis; kutsub komisjoni üles esitama seadusandliku ettepaneku Euroopa ühtse juurdepääsupunkti kohta finants- ja mittefinantsteabe saamiseks börsil noteeritud ja noteerimata ELi äriühingute kohta, järgides vajaduse korral ka proportsionaalsuse põhimõtet; palub komisjonil ühtlustada muud kui finantsaruandlust käsitleva direktiivi kohased läbipaistvusnõuded ning viia need kooskõlla taksonoomiamääruse ja kestlikku rahandusega seotud avalikustamist käsitleva määruse kohaste läbipaistvusnõuetega; nõuab, et andmete kogumisel ja avaldamisel kasutataks läbipaistvaid metoodikaid; kutsub komisjoni üles looma kestliku Euroopa investeerimiskava rakendamisega seotud andmete jälgimise ja aruandluse tõhusa süsteemi ning tegema selle avalikkusele kättesaadavaks, et tagada ELi roheülemineku kulude täielik läbipaistvus; on seisukohal, et oluline osa Euroopa Liidu taasterahastu raames emiteeritavatest ELi võlakirjadest emiteeritakse ELi roheliste võlakirjade standardi alusel, nagu komisjon soovitas;

61. tunnustab 2018. aasta kestliku rahanduse tegevuskavas sisalduvate algatuste põhjal tehtud edusamme; nõuab taksonoomiamääruses sätestatud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmist, võttes arvesse erinevaid kestlikkuse kriteeriume ja näitajaid; nõuab konkreetselt põhimõtte mitte tekitada olulist kahju kiiret rakendamist, nagu on ette nähtud kestliku rahandusega seotud avalikustamist käsitlevas määruses ja taksonoomiamääruses; rõhutab kõigi finantstoodete ja -üksuste ambitsioonikate avalikustamisnõuete tähtsust;

62. on seisukohal, et tulevane uuendatud ELi kestliku rahanduse strateegia on hea võimalus kiirendada üleminekut kestlikumatele jaeinvesteeringutele; kutsub komisjoni üles tegema ettepanekuid meetmete kohta, mis on vajalikud kestlike jaeinvesteeringute stimuleerimiseks;

63. võtab teadmiseks taksonoomiamääruse artikli 26 lõike 2, mis kohustab komisjoni avaldama 31. detsembriks 2021 aruande, milles kirjeldatakse sätteid, mida oleks vaja määruse reguleerimisala laiendamiseks keskkonnasäästlikust majandustegevusest kaugemale, sealhulgas muudele kestlikkuse eesmärkidele, näiteks sotsiaalsetele eesmärkidele;

64. toetab kestliku rahanduse kõrgetasemelise eksperdirühma üleskutset uutele meetmetele pikaajalise perspektiivi edendamiseks, mis toob kasu inimestele ja kogu planeedile; kutsub komisjoni üles analüüsima ja tegema ettepanekuid, kuidas saaks pikaajalist perspektiivi paremini äriühingute üldjuhtimise režiimi ja eeskirjadesse lisada; väljendab heameelt äriühingu kestliku üldjuhtimise algatuse ettevalmistamise üle;

65. kutsub komisjoni üles kaaluma muud kui finantsaruandlust käsitleva direktiivi läbivaatamist, mis võiks hõlmata äriühingute tegevuse mõju keskkonna, sotsiaalse ja valitsemistavade jätkusuutlikkusele avaldamist;

66. nõuab kindlalt, et rohelise kokkuleppe jaoks rahaliste vahendite kasutamisel peaksid avaliku ja erasektori investeeringud võimaluse korral üksteist täiendama; rõhutab, et erasektori investeeringuid ei tohiks välja tõrjuda, et kestliku Euroopa investeerimiskava rahastamine oleks maksimaalne;

67. tuletab meelde, et jätkusuutmatusse majandustegevusse investeerimine ja laenamine võib põhjustada varade kasutuskõlbmatuks muutumist ja pöördumatuid investeeringuid, millel on seotuse efekt; juhib tähelepanu sellele, et see risk tuleb piisavalt integreerida krediidireitingutesse ja usaldatavusnõuete raamistikesse, sealhulgas Baseli raamistikku; kutsub seetõttu komisjoni üles uurima võimalusi kestlikkusega seotud riskide kaasamise ning pikaajaliste investeeringute ja laenude usaldatavusnõuete täitmise parandamiseks, sealhulgas ELi panganduseeskirjades, mis täiendavalt edendab finantssüsteemi üldist stabiilsust, ja püüdma veelgi edendada krediidireitingute kestlikkustegurite usaldusväärsust, võrreldavust ja läbipaistvust; usub, et viimast võiks käsitleda reitinguagentuuride määruse, kapitalinõuete direktiivi ja solventsusraamistike eelseisvates läbivaatustes;

68. meenutab, et kestlike investeeringute riskiprofiil ei ole tingimata muud tüüpi investeeringute omast madalam;

Reede, 13. november 2020

69. on veendunud, et kestliku Euroopa investeerimiskava raames tuleks hõlbustada liidu VKEde juurdepääsu avaliku ja erasektori rahastusele; rõhutab vajadust teha täiendavaid jõupingutusi VKEde teavitamiseks uutest rahastamisvõimalustest kestliku Euroopa investeerimiskava raames;

Avaliku sektori kestlike investeeringute edendamine kriisi ajal

70. nõuab kestlikke investeeringuid võimaldava vahendi loomist, et saavutada Euroopa rohelises kokkuleppes sätestatud eesmärgid, kuid rõhutab, et mis rahastamismudelit ka ei valita, peab avaliku sektori investeeringute suurenemine toetama riigi rahanduse jätkusuutlikkust ELis; on seisukohal, et ELi majanduse juhtimisraamistiku võimalikul läbivaatamisel tuleks arvestada sõltumatu Euroopa Eelarvenõukogu soovitustega; ning see peaks ergutama liikmesriike viima oma majanduse ja avaliku sektori kulutused kooskõlla Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkidega; toetab komisjoni lubadust uurida muid võimaldavaid raamistikke, näiteks roheliste võlakirjade standardeid, ja julgustab komisjoni kaardistama rohelise eelarve koostamise parimaid tavasid;

71. nõuab avaliku sektori transpordisektorile, eriti lennuettevõtjatele, turismisektorile ja autotööstusele antud toetuse kasutamist kestlikult ja tõhusalt; nõuab, et taksonoomiamääruses määratletud üleminekutegevused oleksid kestliku Euroopa investeerimiskava raames rahastamiskõlblikud, ning nõuab erilise tähelepanu pööramist mikroettevõtete ja VKEde juurdepääsule rahastamisele ning muudele toetustele;

72. nõuab kestlike riigihangete ja hankemenetluste peavoolustamist ning paremalt kooskõlastamist selles küsimuses Euroopa tasandil;

73. kiidab heaks fakti, et taaste- ja vastupidavuskavad põhinevad ELi ühistel prioriteetidel; rõhutab sellega seoses Euroopa rohelist kokkulepet ja Euroopa sotsiaalõiguste sammast, samuti digitaalarengu tegevuskava ning strateegilist eesmärki saavutada Euroopa sõltumatus strateegilistes sektorites koos kestliku tööstusliku baasiga; tuletab meelde keskkonnahoidliku taastumise investeeringute vajadust ja vajadust suurendada liikmesriikide lähenemist kestliku Euroopa investeerimiskava rakendamisel, mis võiks aidata kiirendada majanduse taastumist; nõuab prioriteetide lisamist sellistes valdkondades nagu tööhõive, oskused, haridus, digitaalne ettevõtlus, teadusuuringud ja innovatsioon ning tervishoid, aga ka ettevõtlus- ja mittetulundussektoriga, sealhulgas avaliku halduse ja finantssektoriga seotud valdkondades; kutsub komisjoni üles pakkuma riigiasutustele tehnilist abi üleminekukavade koostamisel, et vältida varade kasutuskõlbmatuks muutumist; kutsub komisjoni üles jälgima taaste- ja vastupidavuskavade rakendamist ning tagama, et tõsiste rikkumiste korral nõutaks väljamakstud eraldised tagasi; rõhutab, kui oluline on, et kavasid vastu võtvad liikmesriigid austaksid õigusriigi põhimõtet ja meie demokraatlikke väärtusi;

74. rõhutab, et Euroopa rohelise kokkuleppe põhimõtet „ära tee kahju“ tuleb kohaldada kõigi taastamiskavade suhtes;

75. avaldab kahetsust Euroopa Ülemkogu otsuse üle eemaldada maksevõime toetamise rahastamisvahend Euroopa Liidu taasterahastu programmist; näeb seda olulise vahendina kõigile ühtsel turul võrdsete võimaluste tagamiseks;

76. nõuab, et avaliku sektori toetust saavad äriühingud pühenduksid avalikule riikidepõhisele aruandlusele, austades samal ajal tundliku äriteabe kaitsmiseks ette nähtud ajutiste erandite võimalust; nõuab, et need ettevõtted tagaksid ka ausa konkurentsi, vähendaksid soolist palgalõhet, järgiksid mitterahalise aruandluse kohustusi, tagaksid töökohad, avalikustaksid kõik andmed saadud soodsa kohtlemise kohta ja hoiduksid rangelt kasutamast kõiki tulumaksu vältimise strateegiaid, mida võimaldavad maksualast koostööd mittetegevates jurisdiktsioonides asuvad tütarettevõtted, kellel puudub sisuline majandustegevus; nõuab, et need ettevõtted panustaksid õiglaselt majanduse taastamisse, tasudes oma õiglase osa maksudest; nõuab sellega seoses uut sotsiaalset ettevõtluslepingut, mis ühtlustaks kasumieesmärgid kaalutlustega inimeste ja planeedi kohta;

77. palub komisjonil muuta riigiabi eeskirju, sealhulgas COVID-19 kriisile reageerimiseks kehtestatud ajutist raamistikku, kui see on vajalik, et saavutada üldsuse suuremat toetust Euroopa rohelisele kokkuleppele ja tagada, et riigiabi andmise tingimuseks on liidu kliima- ja keskkonnaeesmärkide täitmine; märgib, et riigiabi eeskirjade muutmine peaks igal juhul olema hoolikalt kavandatud, et vältida konkurentsimoonutusi siseturul ning tagada selle terviklikkus ja võrdsed tingimused mis tahes edasisel muutmisel;

Reede, 13. november 2020

78. kutsub komisjoni üles lisama liikmesriigi riigiabitaotluse heakskiitmisel kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 108 oma otsusesse sätted, mille kohaselt suure CO_2-heitega sektorite abisaajad peavad vastu võtma kliimaeesmärgid ja rohepöörde tegevuskavad ning tõendama, et nende ärimudel ja tegevus on kooskõlas määruse (EL) 2018/1999 teises peatükis sätestatud eesmärkidega;

79. kiidab heaks energia maksustamise direktiivi kavandatud läbivaatamise aastal 2021 ja kutsub komisjoni üles esitama seadusandlikke ettepanekuid käibemaksumäärade kooskõlla viimiseks keskkonnakaalutlustega, ühekordselt kasutatava plasti maksu kehtestamiseks ja inflatsiooni tõttu mõju kaotanud asjakohaste miinimumaktsiiside tõstmiseks; püüab neid reforme siduda jõupingutustega säilitada Euroopa Liidu madalaima sissetulekuga inimeste ostujõud;

80. tuletab meelde rohelise üleminekuga seotud kasvavaid investeerimisvajadusi ning et äriühingute maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise tõttu jääb riikide ja ELi eelarvetesse potentsiaalselt kaotatud ressursside näol laekumata 50–70 miljardit eurot kuni 160–190 miljardit eurot, mida saaks kasutada kestliku Euroopa investeerimiskava investeeringuteks; kutsub liikmesriike üles võtma kestliku ja õiglase ülemineku rahastamiseks kasutusele vajalikud vahendid, rakendades kõiki võimalikke OECD kaasavas raamistikus kokku lepitud meetmeid, sealhulgas selle teise samba meetmeid; nõuab tõhusamat võitlust maksupettuste, maksudest kõrvalehoidumise, maksustamise vältimise ja agressiivse maksuplaneerimise vastu; nõuab kooskõlastamist ELi tasandil, et tuvastada, uurida ja vältida üksikisikute ja äriühingute agressiivseid maksuplaneerimise skeeme; nõuab sellega seoses ambitsioonikat strateegiat äriühingute maksustamise kohta 21. sajandil; kutsub nõukogu üles ajakohastama äriühingute maksustamise käitumisjuhendis kahjulike maksustamiskordade määratluse kriteeriume ja kordab oma 26. märtsi 2019. aasta seisukohta agressiivset maksuplaneerimist hõlbustavate liikmesriikide kohta; julgustab komisjoni kehtestama kriteeriumid liikmesriikide maksupraktika hindamiseks; tuletab komisjonile maksualaste toimikute kontekstis meelde Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 116 ja julgustab komisjoni seda sätet kasutama, et vältida konkurentsimoonutusi ühtsel turul;

81. soovib tagada, et kõik aitaksid võrdselt kaasa COVID-19-järgsele taastumisele ja üleminekule konkurentsivõimelisele ja kestlikule majandusele, võttes samas arvesse liikmesriikide erinevaid võimalusi; on seisukohal, et nagu rõhutas EKP president Christine Lagarde 7. juulil 2020, on COVID-19 pandeemia sageli kõige rohkem mõjutanud kõige haavatavamaid, samas kui varade hinnad on kogu kriisi ajal seni tõusnud; julgustab liikmesriike ja komisjoni otsima majanduse taastamise rahastamiseks uusi ressursse, mis seda arvesse võtaksid;

82. rõhutab, et rohelise kokkuleppe suurem rahastamine nõuab olulist eelarvedistsipliini ja -kontrolli, et vältida pettuseid ja vahendite ümbersuunamist; märgib, et Euroopa Pettustevastasel Ametil puudub suutlikkus iseseisvalt finantspettuseid ära hoida; kutsub seetõttu kõiki liikmesriike üles Euroopa Prokuratuuriga (EPPO) ühinema;

83. usub, et selles raportis toodud ettepanekute kombineerimine võib anda vajalikud 660 miljardit eurot aastas kliima ja töökohtade nimel peetava võitluse võitmiseks;

o

o o

84. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.